

Handläggare
Ann-Charlotte Ohlsson
Telefon: 08-508 36 256**Till**
Äldrenämnden
Den 14 december 2021

Anmälan av rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen, kvartal 3 år 2021

Äldreförvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden överlämnar förvaltningens anmälan med sammanställning av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut för kvartal 3 år 2021 till kommunfullmäktige.

Sammanfattning

I enlighet med socialtjänstlagen är kommunerna skyldiga att kvartalsvis rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte verkställts inom tre månader. Rapportering ska ske till tillsynsmyndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO) samt kommunens revisorer. Socialnämnden ska lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över de beslut som har rapporterats som ej verkställda.

I ärendet redovisas de 270 ej verkställda beslut som stadsdelsnämnderna har rapporterat till IVO, revisionskontoret och äldreförvaltningen avseende kvartal 3 år 2021. Rapporterna omfattar beslut som är ej verkställda, beslut som verkställts under perioden och beslut som avslutats. Vid periodens slut fanns totalt 189 beslut som var fortsatt ej verkställda, Majoriteten av besluten, framför allt hemtjänst, avser avbrott i verkställigheten då enskilda har valt att avstå från beviljat bistånd på grund av covid-19-pandemin. Det fanns flera ej verkställda beslut om särskilt boende där den enskilde tackat nej till erbjudanden om plats, bland annat på grund av oro för att smittas av covid-19. Avbrotten har minskat väsentligt inom hemtjänst och dagverksamhet då många äldre valt att påbörja sin insats igen. Ett antal beslut har avslutats då den enskilde av sagt sig insatsen eller återtagit ansökan.

Bakgrund

Kommuner ska inom skäligen tid verkställa beslut om bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL) och insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Sedan år 2006 är kommunerna enligt socialtjänstlagen 16 kap. 6 f-h § skyldiga att rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte verkställts inom tre

månader från dagen för beslutet. Rapportering ska göras kvartalsvis till IVO och kommunens revisorer. Rapporteringen ska fortgå tills beslutet är verkställt eller avslutat. Nämnden ska även anmäla verkställigheten av de rapporterade besluten. Rapporteringen gäller även avbrott i verkställigheten om beslutet inte har verkställts på nytt inom tre månader från avbrottet.

Rapporteringsskyldigheten innefattar också att socialnämnden, eller motsvarande, kvartalsvis ska lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över de beslut som inte verkställts inom tre månader. Det ska anges vilka typer av bistånd som avses samt hur lång tid som gått från dagen för gynnande beslut. Uppgifterna ska vara avidentifierade.

Ärendet

I enlighet med rapporteringsskyldigheten redovisas statistik över de 270 beslut som stadsdelsnämnderna för kvartal 3 år 2021 har rapporterat till IVO, revisionskontoret samt äldreförvaltningen. Det är en minskning från 405 beslut vid rapporteringen för kvartal 2 år 2021. 53 procent av besluten avser en person som är 85 år eller äldre. Under perioden har 59 beslut verkställts och 22 ärenden avslutats. Totalt har 91 avbrott i verkställigheten rapporteras vilket är en minskning från 216 avbrott vid förra rapporteringstillfället. Vid rapporteringsperiodens slut fanns 189 beslut som var fortsatt ej verkställda jämfört med 205 för kvartal 2.

De 270 inrapporterade besluten avser insatser enligt nedan, siffor inom parentes avser föregående rapporteringsperiod. Siffrorna inom två parenteser avser kvartal 4 2019, som visar hur rapporteringen såg ut innan pandemin.

- 145 (150) ((162)) permanent boende
- 32 (81) ((11)) dagverksamhet
- 73 (151) ((1)) hemtjänst
- 3 (6) ((1)) ledsagning/ledsagarservice
- 4 (5) ((0)) avlösning i hemmet
- 3 (5) ((1)) växelvård/korttidsvård
- 8 (5) ((2)) trygghetslarm
- 1 (2) ((1)) boendestöd eller kontaktperson
- 1 (0) ((0)) daglig verksamhet

Den främsta orsaken till att besluten inte är verkställda är att ett antal personer, helt eller delvis, har valt att tillfälligt avstå från att ta emot beviljade insatser med anledning av oro för smittspridning av covid-19. Det gäller framför allt hemtjänst och dagverksamhet. Antalet avbrott har minskat väsentligt jämfört med förra rapporteringstillfället,

från 216 till 91. Flertalet beslut har verkställts då den enskilde har valt att påbörja sina insatser igen.

Enligt SoL kan ett gynnande beslut endast avslutas om den enskilde väljer att återta sin ansökan eller på egen begäran avsägar sig insatsen. Under perioden har 22 beslut avslutats på grund av någon av dessa anledningar. De flesta beslut har avslutats med anledningen att de enskilda av sagt sig insatsen, fyra beslut har avslutats då den enskilde har avlidit.

När det gäller beslut om särskilt boende har den enskilde av olika orsaker tackat nej till stadens erbjudanden. Utöver en oro för covid-19 beror det på att den enskilde inte upplever sig redo att flytta eller väntar på ett specifikt vård- och omsorgsboende.

I nedanstående tabell finns en sammanställning av ej verkställda beslut för kvartal 3 samt vid tre tidigare rapporteringstillfällen. I de fall den enskilde avstått insats på grund av oro för smitta av covid-19 särredovisas i tabellen. Några personer har uppgett både, särskilda önskemål och oro för covid-19 som orsak till att de tackat nej till insatser. När det gäller antalet rapporterade avbrott i verkställigheten kan vissa beslut vara rapporterade som verkställda varför summan på stadsdelsnämndsnivå kan överstiga antalet rapporterade ej verkställda beslut.

Tabell 1. Ej verkställda beslut per stadsdelsförvaltning

SDN	Kv 4 - 2020	Kv 1 - 2021	Kv 2 - 2021	Kv 3 - 2021	Avbrott i verkställig- het	Tackat nej/särskilt önskemål	Dröjsmålet relaterat till Covid-19
Bromma	56	56	29	21	16	16	18
Enskede-Årsta-Vantör	26	23	13	12	0	17	11
Farsta	17	9	5	9	1	8	2
Hägersten-Älvsjö	20	10	6	9	3	6	3
Hässelby-Vällingby	18	22	14	13	1	15	6
Kungsholmen	26	17	12	9	3	9	9
Norrmalm	10	12	10	16	0	14	3
Rinkeby-Kista	9	8	4	6	4	4	4
Skarpnäck	18	23	14	9	14	2	13
Skärholmen	13	11	4	3	2	3	3
Spånga-Tensta	38	43	24	19	12	16	19
Södermalm	85	63	32	23	10	23	20
Östermalm	59	58	38	40	25	22	31
TOTALT	395	355	205	189	91	155	142

I kvartal 3 2021 rapporterades totalt 189 ej verkställda beslut in i Stockholms stad. Det är en minskning med 16 ej verkställda beslut jämfört med kvartal 2 samma år. De flesta stadsförvaltningar redovisade färre antal ej verkställda beslut kvartal 3 jämfört med tidigare kvartal (tabell 1). Stadsdelarna redovisade en markant minskning gällande avbrott i verkställighet (91), jämfört med 216 avbrott i kvartal 2. Även de covid-relaterade dröjsmålen minskade väsentligt mellan kvartal 2 och kvartal 3, från 292 till 142.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 8 december 2021. Kommunstyrelsens pensionsråd har tagit del av ärendet den 7 december och socialnämndens, äldrenämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor den 9 december 2021.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Antalet avbrott i verkställigheten ökade markant med start under rapporteringsperioden för kvartal 2 år 2020. Som framgått av tidigare rapportering var den främsta orsaken till att besluten inte kunnat verkställas varit att den enskilde på egen begäran valt att tillfälligt avstå från att ta emot beviljade insatser. Det har framför allt gällt hemtjänst och dagverksamhet. Anledningen har varit en oro för smittspridning av covid-19. Stadsdelsförvaltningarna har redovisat att andra insatser har erbjudits utifrån individuella bedömningar samt att uppföljande kontakt har tagits.

Äldreförvaltningen noterar att avbrotten har minskat väsentligt för kvartal 3 och uppgår till 91 beslut jämfört med 216 för kvartal 2 och 355 för kvartal 1. Flertalet beslut har verkställts då den enskilde har valt att påbörja sina insatser igen. Ett antal beslut har även avslutats då den enskilde valt att helt avsäga sig sina insatser. En ökad vaccinationsgrad i samhället kan vara en bidragande orsak till minskad oro och att fler därmed väljer att återuppta sina beviljade insatser.

Äldreförvaltningen noterar att det fortsatt finns vissa skillnader mellan stadsdelsförvaltningarna avseende antalet rapporterade avbrott i verkställigheten. Alla avbrott i verkställigheten ska rapporteras, även om orsaken till avbrottet är att den enskilde självantagit biståndet. Skillnaderna i rapporteringen kan vara olika tolkning av när insatsen är att avse som avslutad av den enskilde.

Förvaltningen föreslår att äldrenämnden överlämnar anmälan med sammanställning av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut för kvartal 3 år 2021 till kommunfullmäktige.

Jämställdhetsanalys

Detta ärende bedöms inte ge konsekvenser för invånarna beroende på om de är kvinnor eller män.

Patric Rylander
Äldredirektör
Äldreförvaltningen

Linda Hammes
Avdelningschef
Äldreförvaltningen

Bilaga

Statistikrapport av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen kvartal 3 år 2021.